

Sygn. akt II KK 245/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Grzegorczyk (przewodniczący)

SSN Jerzy Steckiewicz (sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Krzysztofa Parchimowicza,
w sprawie **B. Z.**

skazanej z art. 107 k.w.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 11 kwietnia 2013 r.,

kasacji, wniesionej na niekorzyść skazanej przez Prokuratora Generalnego w
części dotyczącej kosztów procesu

od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 21 czerwca 2012 r., sygn. akt VI Ka [...]

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w W.

z dnia 13 kwietnia 2012 r., sygn. akt V W [...],

**1. uchyla zaskarżony wyrok w części zwalniającej B. Z.
od kosztów procesu i w tym zakresie przekazuje sprawę
do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w W.,**

2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2012 r., sygn. akt V W [...] Sąd Rejonowy w W. uznał B. Z. za winną tego, że „w okresie czasu od nieustalonego dnia listopada 2009 r. do 1 lipca 2010 r. w celu dokuczenia I. P. złośliwie, wbrew jej woli wielokrotnie wykonywała do niej połączenia telefoniczne i wysyłała wiadomości tekstowe o obraźliwej treści na należący do niej telefon komórkowy oraz wykonywała połączenia na telefon stacjonarny oraz do miejsca pracy, nachodziła ją w miejscu zamieszkania oraz w miejscu pracy, czym złośliwie niepokoiła ją”, to jest popełnienia wykroczenia z art. 107 k.w. i za to na podstawie tego przepisu skazał ją na grzywnę w wysokości 500 złotych oraz na podstawie art. 118 § 1 k.p.w., art. 21 pkt 2, art. 3 ust.1 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasadził od obwinionej na rzecz Skarbu Państwa 150 zł tytułem kosztów postępowania, w tym 50 zł tytułem opłaty.

Apelacje od tego wyroku wnieśli: obwiniona i jej obrońca. Zarzucając nietrafną ocenę zebranych w sprawie dowodów, postulowali zmianę wyroku i uniewinnienie B. Z. od przypisanego jej wykroczenia.

Pokrzywdzona, zarówno przed Sądem pierwszej instancji, jak i Sądem Odwoławczym występowała w charakterze oskarżyciela posiłkowego. Interesy jej reprezentował ustanowiony przez nią pełnomocnik.

Sąd Okręgowy w W. orzeczeniem z dnia 21 czerwca 2012 r., sygn. akt VI Ka [...] zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Zwolnił jednocześnie B. Z. od kosztów procesu obciążając Skarb Państwa wydatkami postępowania, z uzasadnieniem, że za tym rozstrzygnięciem przemawiają względy słuszności.

Prokurator Generalny wniósł od tego wyroku, na niekorzyść B. Z., kasację w części orzeczenia o kosztach procesu.

Zarzucił: „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu art. 627 k.p.k. i art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 119 k.p.w., polegające na zwolnieniu obwinionej od ponoszenia kosztów procesu za postępowanie

odwoławcze, podczas gdy art. 627 k.p.k. nakłada na sąd obowiązek zasądzenia wydatków na rzecz oskarżyciela posiłkowego, zaś art. 624 § 1 k.p.k. stanowi podstawę prawną jedynie do zwolnienia obwinionego w całości lub w części od ponoszenia na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych”.

Stawiając ten zarzut Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zakresie orzeczenia o zwolnieniu z kosztów procesu i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Uznając kasację za uzasadnioną Sąd Najwyższy zważył, co następuje. Stosownie do art. 627 k.p.k. od skazanego w sprawach z oskarżenia publicznego sąd zasądza koszty sądowe na rzecz Skarbu Państwa oraz wydatki na rzecz oskarżyciela posiłkowego.

Koszty sądowe, zgodnie z art. 616 § 2 k.p.k. obejmują: opłaty oraz wydatki poniesione przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania.

Artykuł 624 § 1 k.p.k., na który powołał się Sąd Okręgowy w W. rzeczywiście pozwala na zwolnienie oskarżonego lub oskarżyciela posiłkowego w całości lub w części od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, jeżeli istnieją podstawy do uznania, że uiszczenie ich byłoby dla nich zbyt uciążliwe ze względu na sytuację rodzinną, majątkową i wysokość dochodów, jak również wtedy, gdy przemawiają za tym względy słuszności. Trzeba jednak mieć na uwadze, że owo zwolnienie dotyczy tylko i wyłącznie kosztów sądowych należnych Skarbowi Państwa i nie obejmuje uzasadnionych wydatków stron, w tym z tytułu ustanowienia w sprawie jednego obrońcy lub pełnomocnika.

Sąd nie może zatem pozbawić oskarżyciela posiłkowego należnego mu od oskarżonego, co do którego wydany został wyrok skazujący, zwrotu kosztów związanych z ustanowieniem pełnomocnika (zob. uchwała Sadu Najwyższego z dnia 10 września 1970 r., sygn. akt VI KZP 20/70 OSNKW 1970, z 12, poz. 167).

Innymi słowy, wynikająca z art. 624 § 1 k.p.k. **możliwość zwolnienia oskarżonego lub oskarżyciela posiłkowego w całości lub w części od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, nie odnosi się do kosztów procesu wymienionych w art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k.**

Z powyższych powodów należało kasację Prokuratora Generalnego uwzględnić, uchylić wyrok w części orzeczenia o kosztach procesu i w tym zakresie sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Przy powtórным rozpoznaniu sprawy wskazany Sąd powinien na podstawie art. 626 § 2 k.p.k. w zw. z art. 119 k.p.w. rozpoznać kwestię kosztów sądowych wynikających z żądania oskarżyciela posiłkowego zasądzenia na jego rzecz wydatków poniesionych w związku z ustanowieniem w postępowaniu odwoławczym pełnomocnika, mając na uwadze sformułowany wcześniej pogląd.

Rozpoznanie sprawy powinno nastąpić na posiedzeniu, a rozstrzygnięcie winno zapaść w formie postanowienia.

Na marginesie, w związku z wątpliwością zgłoszoną przez prokuratora występującego na rozprawie przed Sądem Najwyższym, czy kasacja Prokuratora Generalnego jest dopuszczalna z uwagi na treść art. 529 k.p.k. (rozumianego *a contrario*) i w związku z tym, czy nie należałoby pozostawić jej bez rozpoznania, Sąd Najwyższy stwierdza.

W niniejszej sprawie przeszkodą do rozpoznania kasacji na niekorzyść obwinionej mogłoby być przedawnienie karalności, bowiem od popełnienia wykroczenia, do wyrokowania przez Sąd Najwyższy, minęły prawie trzy lata. Gdyby zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia wniesiony został co do istoty sprawy, czyli winy i kary, to niewątpliwie, skoro kasacja została przyjęta do rozpoznania, należałoby pozostawić ją bez rozpoznania. Tymczasem, kasacja (wniesiona przed upływem terminu, o którym mowa w art. 110 § 2 k.p.w.) dotyczy wyłącznie rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu i dlatego, w tym zakresie nie było prawnych przeszkód do jej rozpoznania.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.